



6.10.2026

## Teknologiapolitiikan johtamisen tasonnosto

Teknologia-, data- ja digitalisaatiokysymysten taloudellinen, yhteiskunnallinen ja geopoliittinen merkitys on kasvanut nopeasti. Kehitys ylittää yksittäiset hallinnonalat ja perinteiset politiikkasektorit, mikä edellyttää **teknologiapolitiikan johtamisrakenteiden vahvistamista** niin poliittisen päätöksenteon kuin virkavastuulla tapahtuvan valmistelun ja toimeenpanon tasolla sekä **hallinnonalojen välisen yhteispelin tiivistämistä**.

Valtionhallinnossa digiasioiden johtamista on viime vuosina kehitetty: valtioneuvoston piirissä on vuodesta 2021 toiminut digitalisaatioon keskittynyt ministerityöryhmä, jonka päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa keskeisistä ministeriöistä muodostuva digitoimisto. Sen sijaan eduskunnan prosesseissa ja politiikkatoimien arviointirakenteissa vastaavaa kokonaisvaltaista uudistumista ei ole tapahtunut.

**Nykyiset rakenteet eivät riitä vastaamaan teknologiapolitiikan nopeasti laajenevaan sisältöön ja strategiseen painoarvoon**, eivätkä ne mahdollista riittävän vaikuttavaa, pitkäjänteistä ja poikkihallinnollista ohjausta. Ne tarjoavat kuitenkin perustan, jolle tämän yhä keskeisemmän politiikkalohkon johtamisinstituutioita voidaan määrätietoisesti rakentaa.

Vahvistetaan teknologiapolitiikan poikkihallinnollista johtamista seuraavasti:

### Poliittinen johto

- Nimetään hallitukseen **teknologia- ja digiministeri**, jonka salkkuun kootaan eri hallinnonalojen teknologiapolitiikan ydinasiat ja keskeiset ohjelmakokonaisuudet, kansallisen teknologiavaikutusten arviointi- ja ohjausmallin ja teknologiakyvykkyyksien seuranta- ja priorisointimallin ohjaus sekä valtiorhallinnon digihankkeiden yhteiskehitysbudjetti. Ministeri sijoittuu joko valtioneuvoston kansliaan tai uuteen teknologia- ja digiministeriöön (vaihtoehdot kuvattu tarkemmin taulukossa 5).
- Perustetaan **teknologia- ja digiasioiden ministerityöryhmä**, jossa puhetta johtaa teknologia- ja digiministeri. Ministerityöryhmä vastaa teknologiapolitiikan strategisesta yhteensovittamisesta sekä keskeisten linjausten valmistelusta hallituksen päätöksentekoon.

### Operatiivinen johto ja yhteistyö

- Vahvistetaan valtionhallinnon teknologiapolitiikan ydinosajärjestelmien operatiivista johtamista seuraaviin vaihtoehtoihin perustuen (ks. taulukko lopussa):
  - Vaihtoehto 1: Perustetaan **uusi teknologia- ja digiasioiden sektoriministeriö**, joka tukee ministeriötä johtavan teknologia- ja digiministerin ja tämän puheenjohtaman ministerityöryhmän työtä.

Lisätiedot:

Joonas Mikkilä, johtava asiantuntija, [joonas.mikkila@teknologiateollisuus.fi](mailto:joonas.mikkila@teknologiateollisuus.fi), 045 129 6791

Ville Peltola, päällikkö, [ville.peltola@teknologiateollisuus.fi](mailto:ville.peltola@teknologiateollisuus.fi), 040 553 9941

- Vaihtoehto 2: Perustetaan poikkialainen, ketterä ja riittävästi resursoitu **verkostoministeriö**, joka tukee valtioneuvoston kansliassa istuvan ja verkostoministeriötä johtavan teknologia- ja digiministerin ja tämän puheenjohtaman ministerityöryhmän työtä. Hyödynnetään verkostoministeriötä askeleena kohti Ruotsin-mallin mallin mukaista, yhtenäisempää valtioneuvostoa.
- Perustetaan hallintoa tukemaan säännöllisesti koolle kutsuttava korkean tason **teknologiapolitiittinen pyöreä pöytä**, jossa ovat mukana keskeiset elinkeinoelämän järjestöt ja yritysjohto, johtavat tutkijat sekä valtionhallinnon avainhenkilöt lähtien pääministeristä. Pyöreän pöydän tehtävänä on tuottaa poliittiselle johdolle strategista tilannekuvaa ja suuntaa sekä vauhdittaa vaikuttavia julkisen ja yksityisen sektorin aloitteita ja investointeja.

### Eduskunnan prosessi

- Perustetaan eduskuntaan **teknologiapolitiikkaan ja digiasioihin keskittyvä valiokunta** sekä **parlamentaarisia työryhmiä** ohjaamaan esimerkiksi tekoälyyn ja robotiikkaan liittyviä ilmiöitä yli hallituskausien.

### Arviointitoiminta

- Perustetaan riippumaton **teknologiapolitiikan arviointineuvosto** joko itsenäisenä toimijana tai laajentamalla talouspolitiikan arviointineuvostoa tukemaan järjestelmällistä teknologiapolitiittista vaikutusten arviointia, toimeenpanon toimivuutta ja pitkän aikavälin johdonmukaisuutta. Arviointi perustuu pitkäjänteiseen ja tutkimusperustaiseen analyysiin sekä tekoälyn hyödyntämiseen.

### Strateginen perusta ja ohjaus

- Säädetään **kansallista teknologista toimintakykyä koskeva erillislaki**, joka velvoittaa julkisen vallan pitkäjänteisesti turvaamaan ja edistämään kansallista teknologista toimintakykyä ja resursseja osana turvallisuutta, taloudellista kestävyyttä, hyvinvoinnin perustaa ja yhteiskunnan toimivuutta.
- Asetetaan kyseisellä lailla teknologiapolitiikka valtioneuvoston keskeiseksi ohjauskerrokseksi. Laki velvoittaa ottamaan käyttöön **teknologiavaikutusten arviointi- ja ohjausmallin**, jossa kaikki merkittävät politiikkapäätökset arvioidaan systemaattisesti niiden teknologiavaikutusten perusteella osana valmistelua ja päätöksentekoa. Laissa säädetään myös **teknologiakyvykkyyksien seuranta- ja priorisointimallista**.

|                                                                            | Ei<br>vastuuministeriä<br>(nykymalli)                                            | Vastuuministeri VNK:ssa ja<br>verkostoministeriö<br>(vaihtoehto 1)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Vastuuministeri uudessa<br>sektoriministeriössä<br>(vaihtoehto 2)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Vastuuministeri</b>                                                     | -                                                                                | Teknologia- ja digiministeri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Teknologia- ja digiministeri                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Ministerin<br/>sijoituspaikka</b>                                       | -                                                                                | Valtioneuvoston kanslia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Teknologia- ja digiministeriö (TDM)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Ohjausvastuut</b>                                                       | -                                                                                | <p>VNK:hon keskitetty teknologiapoliitiikan kokonaiskoordinaatio ja -johtaminen</p> <p>Lisäksi seuraavien hallinnonalojen osastojen, yksiköiden ja ryhmien ohjaus:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>LVM: tieto- ja turvallisuusosasto (pl. tieliikenne- ja kuljetusketjut -yksikkö), verkkojen hallinta- ja avaruusyksikkö, kyberturvallisuusjohtajan toimisto</li> <li>TEM: teknologiapoliittikaryhmä sekä teknologiaan läheisesti liittyvät innovaatio- ja teollisuuspolitiikkaryhmien toiminnot</li> <li>VM: JulkICT-osasto</li> </ul> | <p>TDM:än keskitetty teknologiapoliitiikan kokonaiskoordinaatio ja -johtaminen</p> <p>Lisäksi TDM:än siirtyvät seuraavien hallinnonalojen osastot, yksiköt ja ryhmät:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>LVM: tieto- ja turvallisuusosasto (pl. tieliikenne- ja kuljetusketjut -yksikkö), verkkojen hallinta- ja avaruusyksikkö, kyberturvallisuusjohtajan toimisto</li> <li>TEM: teknologiapoliittikaryhmä sekä teknologiaan läheisesti liittyvät innovaatio- ja teollisuuspolitiikkaryhmien toiminnot</li> <li>VM: JulkICT-osasto</li> </ul> |
| <b>Operatiivinen<br/>resurssi</b>                                          | <p>Digitoimisto (pj:t): LVM, OKM, VM, TEM, STM, SM, YM, VNK, UM, OM, PM, MMM</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>VNK:n pääsihteeristöresurssi</li> <li>LVM:n, TEM:n ja VM:n yllä mainittujen osastojen, yksiköiden ja ryhmien henkilöstö</li> <li>Digitoimiston pohjalta rakennettu valtionhallinnon digiasioiden johtoryhmä käsittäen kaikkien ministeriöiden ja keskeisten virastojen (DVV, HVK, Traficom) digiasioiden avainhenkilöt</li> </ul>                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>TDM:n virkakunta, joka muodostettaisiin LVM:stä, TEM:stä ja VM:stä siirtyvistä henkilöistä</li> <li>Digitoimiston pohjalta rakennettu valtionhallinnon digiasioiden johtoryhmä käsittäen kaikkien ministeriöiden ja keskeisten virastojen (DVV, HVK, Traficom) digiasioiden avainhenkilöt</li> </ul>                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Poliittinen<br/>avustajakunta</b>                                       | -                                                                                | valtiosihteeri + erityisavustajat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | valtiosihteeri + erityisavustajat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Ministerityöryhmä</b>                                                   | <p>Yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmä: VM, LVM, STM, YM, OKM, VNK</p>   | <p>Teknologia- ja digiasioiden ministerityöryhmä: VNK, VM, LVM, STM, YM, OKM, TEM, OM, PLM, UM</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>Teknologia- ja digiasioiden ministerityöryhmä: TDM, VM, LVM, STM, YM, OKM, TEM, OM, PLM, UM</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Tulosohjattavat<br/>virastot</b>                                        | -                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>DVV</li> <li>PRH: Yrityksen digitalous -yksikkö</li> <li>Traficom: kyberturvallisuuskeskus, tieto ja tulevaisuuden yhteydet</li> <li>Valtori</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>DVV</li> <li>PRH: Yrityksen digitalous</li> <li>Traficom: kyberturvallisuuskeskus, tieto ja tulevaisuuden yhteydet</li> <li>Valtori</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Tulosohjattavat<br/>yhtiöt</b>                                          | -                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>Cinia</li> <li>DigiFinland</li> <li>Erillisverkot</li> <li>VTT</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>Cinia</li> <li>DigiFinland</li> <li>Erillisverkot</li> <li>VTT</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Valtionhallinnon<br/>digihankkeiden<br/>yhteiskehitys-<br/>budjetti</b> | <p>Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa, mutta ei toimeenpantu.</p>              | <p>Sovitetaan hallitusohjelmassa. Ministerin ohjauksessa yhdessä ministerityöryhmän kanssa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Sovitetaan hallitusohjelmassa. Ministerin ohjauksessa yhdessä ministerityöryhmän kanssa.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |